

Research Paper

The effect of anthem and music art class on academic achievement and social skills of female elementary school students in Tehran

Fatemeh Nasseri¹, Morteza Samiei Zafarghandi^{2*}, Maryam Safarnavadeh³

1-M.Sc. of Curriculum Planning, Research Science Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

2- Associate Professor, Faculty Member of the Institute for Educational Studies, Educational Research and Planning Organization, Ministry of Education, Tehran, Iran

3-Associate Professor, Member of Academic Board of Education Department, Ministry of Health, Treatment and Training, Tehran, Iran

Received: 2021/11/28

Accepted: 2022/02/28

PP: 212-224

Use your device to scan and read the article online

DOI:

[10.30495/jedu.2023.29323.5891](https://doi.org/10.30495/jedu.2023.29323.5891)

Keywords:

Anthem, Music, Academic achievement, Social skills, Elementary students

Abstract

Introduction & Objective: Music education has a long history of defending its place in the school curriculum with practitioners and researchers equally discuss the creative, social and cognitive benefits of music in children and adolescents. This study aims to determine the effect of class. The art of singing and performing was on the academic achievement and social skills of female students in the fourth, fifth, sixth, and second grades of elementary school in Tehran.

Methodology: The research method is pre-test and post-test. Statistical population of 360 students were selected by stepwise random sampling using Morgan table and received Gersham and Elliott Social Skills Questionnaire (1999) and grade point average to measure academic achievement. Then, in a simple group of 180 people, they were randomly divided into experimental groups (non-governmental schools) and control groups (public schools). The experimental group was trained in a useful 45 minutes of art class (anthem and music) in one month, while the control group followed their daily schedule during this period and did not receive any educational intervention. After the training program, the questionnaire was administered to both groups again.

Results: Data analysis using analysis of covariance showed that participation in anthem and music art classes has been significantly effective in promoting students' academic achievement.

Conclusion: These results show that the art class of song and music has a positive and significant effect on social skills in the dimensions of: cooperation, assertiveness, self-control and empathy.

Citation Nasseri Fatemeh, Samiei Zafarghandi Morteza, Safarnavadeh Maryam (2023). The effect of anthem and music art class on academic achievement and social skills of female elementary school students in Tehran. Journal of New Approaches in Educational Administration; 14(2):212-224

Corresponding author: Morteza Samiei Zafarghandi

Address: Faculty Member of the Institute for Educational Studies, Educational Research and Planning Organization, Ministry of Education, Tehran, Iran

Tell: 02188346122

Email: mosamie41@gmail.com

Extended Abstract

Introduction:

Psychologists consider the existence of conflicts, disorders and mental disorders in childhood and adolescence to be the main causes of problems throughout a person's life (Radbakhsh & Mohammadyfar & Kian, 2013) and can affect children's social skills and academic progress. Social skill is a talent that causes behaviors that are positively or negatively reinforced and not behaviors that are punished or silenced by others, these skills can produce positive and successful results in human relationships with others. Social skills include; Skill in identifying the characteristics of the group, skill in communicating with the group, listening skill, empathy skill, skill in non-verbal communication with each other have common features. In teaching these skills, we must emphasize the individual's abilities to pay attention to social contexts, that is, develop these abilities in the individual to correctly identify the signs that show the state of the group members and place each one in its place. (2016; Farhangi and Abdolalian, 2016; Cartelge, Nazari Nejad translation, 2007).

Context:

This research has been conducted in Tehran, Iran.

Method:

The current research method is pre-test and post-test. The research population is the female students of the second year of primary school in the 20th district of Tehran, which in the current research was done by random-stage sampling due to the wideness of the statistical population. First, district 20 was randomly selected from among the second grade primary schools for girls in the 22 districts of Tehran. One of the 22 regions, Tehran city was considered. Among the female students of the 20th education district of Tehran, 361 people were randomly selected from among 6000 fourth, fifth and sixth grade students using Morgan's table, 180 people were in the control group and 180 people were in the experimental group. In this research, the multi-stage sampling method was as follows.

The first stage: Among the second grade primary schools for girls, 22 districts of Tehran, district 20 was randomly selected.

Second stage: Four schools were randomly selected from among the 22 elementary schools of the second term for girls in the 20th region.

Third stage: 360 people were randomly selected from among 6000 fourth, fifth and sixth grade students.

In the fourth stage, 360 students were randomly selected into two groups, 180 control and experimental groups. Two non-government schools (experimental group) were randomly selected from among non-government schools and two public schools (control group) were randomly selected from among public schools. (one group of 90 students from each school). The method is to collect library and field studies, and to measure academic progress, the average grade point average of two semesters was examined, and to measure social skills, Gresham and Elliott (1999) questionnaire was used, which has 27 questions and 4 components of self-control, empathy, self-expression and It was cooperation. In order to measure hymns and music, in the classrooms, hymns and music were used in teaching, and in the control group, these teachings were not presented. In this way, the experimental group was trained in the art class (singing and music) during 4 useful 45-minute sessions in one month, while the control group followed their daily schedule during this period and did not receive any educational intervention. SPSS software was used to analyze the data, and Kolmogorov Smirnov tests, Lune's test, mean comparison, and covariance analysis were used.

Findings:

By observing the significant differences in the experimental group, it can be seen that the song and music art class is effective on the academic progress of the students and increases the academic progress and social skills.

Results:

According to the results of the research, the song and music art class has a positive effect on the academic progress of elementary school girls, and the hypothesis of the research was confirmed

شاپا چاپی: ۲۰۰۸-۶۳۶۹-۲۴۲۳X-۷۲۳

مقاله پژوهشی

تأثیر کلاس هنری سرود و موسیقی بر پیشرفت تحصیلی و مهارت اجتماعی دانش آموزان دختر دوره دوم ابتدایی شهر تهران

فاطمه ناصری^۱، مرتضی سمیعی زفرقندی^{۲*}، مریم صفرنواده^۳

۱- کارشناس ارشد برنامه ریزی درسی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

۲- دانشیار، عضو هیئت علمی پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش، سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی، تهران، ایران

۳- دانشیار، عضو هیئت علمی معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، تهران، ایران

چکیده

مقدمه و هدف: آموزش موسیقی سابقه طولانی در دفاع از جایگاه خود در برنامه درسی مدارس با تمرین کنندگان دارد و محققان به طور یکسان در مورد مزایای خلاق، اجتماعی و شناختی موسیقی در کودکان و نوجوانان بحث می‌کنند. این پژوهش با هدف تعیین تأثیر کلاس هنری سرود و نمایش بر پیشرفت تحصیلی و مهارت اجتماعی دانش‌آموزان دختر پایه چهارم، پنجم، ششم، دوره دوم ابتدایی، شهر تهران بود.

روش شناسی: روش تحقیق حاضر از نوع پیش‌آزمون و پس‌آزمون است. جامعه آماری ۳۶۰ نفر از دانش‌آموز به روش نمونه‌گیری تصادفی مرحله‌ای با استفاده از جدول مورگان انتخاب شدند و پرسشنامه مهارت اجتماعی گرشام و البوت (Gresham, E. M., & Eliot, S.N, 1999) و میانگین معدل را جهت سنجش پیشرفت تحصیلی را دریافت نمودند. سپس به‌طور تصادفی ساده در دو گروه ۱۸۰ نفری در دو گروه آزمایش (مدارس غیردولتی) و کنترل (مدارس دولتی) جایگزین شدند. گروه آزمایش در یک ماه و طی ۴ جلسه ۴۵ دقیقه‌ای مفید در کلاس هنری (سرود و موسیقی) آموزش دیدند، در حالی که گروه کنترل در طی این مدت برنامه روزانه خود را دنبال می‌کردند و هیچ‌گونه مداخله آموزشی دریافت نکردند. پس از اجرای برنامه آموزشی، مجدداً پرسشنامه بر روی هر دو گروه اجرا گردید.

یافته‌ها: تحلیل داده‌ها با استفاده از تحلیل کواریانس نشان داد که شرکت در کلاس های هنری سرود و موسیقی بر ارتقای پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان به‌طور معناداری مؤثر بوده است.

نتیجه گیری: نتایج پژوهش نشان می‌دهد که کلاس هنری سرود و موسیقی بر مهارت اجتماعی در ابعاد: همکاری، ابراز وجود، خویش‌داری و همدلی، تأثیر مثبت و معنا دار داشته است.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۹/۰۷

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۲/۰۹

شماره صفحات: ۲۱۲-۲۲۴

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید

DOI:

10.30495/jedu.2023.29323.5891

واژه‌های کلیدی:

سرود، موسیقی، پیشرفت تحصیلی، مهارت اجتماعی، دانش آموزان دوره ابتدایی

استناد: ناصری فاطمه، زفرقندی مرتضی سمیعی، صفرنواده مریم (۱۴۰۲). تأثیر کلاس هنری سرود و موسیقی بر پیشرفت تحصیلی و مهارت اجتماعی دانش آموزان دختر دوره دوم ابتدایی شهر تهران. دوماهنامه علمی- پژوهشی رهیافتی نو در مدیریت آموزشی. ۱۴ (۲): ۲۱۲-۲۲۴

* نویسنده مسوول: مرتضی سمیعی زفرقندی

نشانی: دانشیار، عضو هیئت علمی پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش، سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی، تهران، ایران

تلفن: ۰۲۱۸۸۳۴۶۱۲۲

پست الکترونیکی: mosamie41@gmail.com

مقدمه

دوران کودکی نقشی حساس و تعیین کننده در زندگی انسان دارد. توجه به این دوران به حدی است که روانشناسان و صاحب نظران و پژوهشگران تعلیم و تربیت آن را غالباً برجسته ترین مرحله در تکوین شخصیت انسان دانسته اند. هم‌چنین روانشناسان وجود تعارضات، اختلالات و نابه‌سامان‌های روانی در سنین کودکی و نوجوانی را از عوامل اساسی بروز مشکلات در سراسر زندگی فرد می‌دانند (Radbakshsh & Mohammadyfar & Kian, 2013) و می‌تواند مهارت اجتماعی و پیشرفت تحصیلی کودکان را تحت تاثیر قرار دهد. مهارت اجتماعی استعدادی است که باعث بروز رفتارهایی می‌شود که به صورت مثبت یا منفی تقویت می‌شوند و نه رفتارهایی که مورد تنبیه واقع می‌شوند یا توسط دیگران خاموش می‌شوند، این مهارت‌ها می‌توانند در روابط آدمی با دیگران نتایج مثبت و موفقیت آمیزی به وجود آورند. مهارت‌های اجتماعی شامل؛ مهارت در تشخیص خصوصیات گروه، مهارت در ارتباط گیری با گروه، مهارت گوش دادن، مهارت هم‌دردی، مهارت در ارتباط غیرکلامی با یکدیگر و جوه مشترک دارند. در آموزش این مهارت‌ها باید بر توانایی‌های فرد برای توجه به زمینه‌های اجتماعی تأکید کنیم، یعنی این توانایی‌ها را در فرد رشد دهیم که نشانه‌هایی را که مبین حالت و وضعیت افراد گروه است به درستی تشخیص دهد و هر یک را در جای خود قرار دهد (Cartelge, Nazari Nejad, 2016; Farhangi and Abdolalian, 2016; translation, 2007).

پیشرفت تحصیلی به توانایی آموخته شده یا اکتسابی فرد در موضوعات آموزشی اطلاق می‌شود که به وسیله آزمون‌های فراگیری استاندارد شده یا آزمون‌های معلم ساخته اندازه گیری می‌شود (Navidi, 2003). به طور کلی این اصطلاح به معنای مقدار یادگیری آموزشی است که فرد است، به طوری که بتوان آن‌ها را در مقوله کلی عوامل مربوط به تفاوت‌های فردی و عوامل مربوط به مدرسه و نظام آموزش و پرورش مورد مطالعه قرار داد (Soliman Najhad and Sehran, 2002). هم‌چنین از آنجایی که شرط مهم برای رشد و شکوفایی هر جامعه‌ای وجود افراد آگاه، کارآمد و خلاق است، لذا پرورش و تقویت انگیزه پیشرفت سبب ایجاد انرژی و جهت‌دهی مناسب رفتار، علائق و نیازهای افراد در راستای اهداف ارزشمند و معین می‌شود. یکی از روش‌هایی که شاید بتواند بر شناسایی استعدادها و بارورسازی توانمندی‌های کودکان عاملی تأثیرگذار باشد، آموزش موسیقی است. آموزش موسیقی به گونه‌ای است که کودکان به درک ریتم، یادگیری نت‌ها، یادگیری ضمنی فواصل نت‌ها، هم‌خوانی و نواختن ملودی‌های ساده با سازهای کودکان، از قبیل زیلوفون، فلوت، ریکورد و سازهای ضربی ساده می‌پردازند (Mirbaha & Kaviani & Pournaseh, 2003). از طرف دیگر، ارزش‌های اجتماعی یادگیری موسیقی بر نظریاتی بنا شده است که بخشی از آن‌ها به اثرات فرا موسیقایی آموزش موسیقی در سنین کودکی اشاره دارد؛ به طوری که قدمت این نظریه‌ها در جامعه آمریکا به بیش از یک قرن می‌رسد. در سال‌های اخیر، در این راستا پژوهش‌های علمی متعددی انجام شده است که وجه اشتراک نتایج بیشتر این مطالعات، مؤثر بودن یادگیری موسیقی بر رشد شناختی و تفکر انتزاعی است. علاوه بر این، آموزش موسیقی در دهه‌های اخیر به منزله راهبردی مؤثر برای افزایش توانمندی‌های ارتباطی، شناختی و عاطفی کودکان به کار برده شده است و بسیاری از متخصصان و مربیان بر این باورند که پاسخ‌های موسیقایی کودک، بدیهی‌ترین و طبیعی‌ترین واکنش‌های او به شمار می‌رود و در زمینه‌های مختلف یادگیری نقش مهمی دارد (Zadeh Mohammadi & Mofidi & Ghasemtabar, 2011).

بدون شک، موسیقی موضوعی است که به علت ماهیت چند بعدی، قادر به ترویج مدلی آموزشی بر مبنای جستجو و کشف و بهره‌مندی از خلاقیت و اصالت و توانایی کودک برای ابتکار، بدون نیاز به دانش قبلی است (Mohedo & Bújez, 2014). از طرف دیگر، امروزه تأثیرات نوروفیزیولوژیک موسیقی نیز مورد توجه بسیاری از محققان دنیا است. در واقع، در حوزه روانشناسی، موسیقی را همچون زبان‌های رایج دنیا، نوعی زبان دانسته‌اند که در مغز مناطق خاصی دارد و همچون زبان، درک آن نیازمند آموزش است. بنابراین موسیقی همانند زبان، عملکردی ارتباطی می‌یابد و به همین ترتیب، مناطق خاص موسیقی در مغز وجود دارند که با شنیدن آوای موسیقایی فعال می‌شوند و عملکرد خود را نشان می‌دهند (Shariatpanahi & Keihani, 2008). موسیقی کودک در سرزمین ما امروزه، به واسطه بی‌مرزی‌های فرهنگی، خوشبختانه رو به جایی دارد که می‌توان خوشایند تلقی کرد (Tavassoliyan, 2014). موسیقی از کاربردی‌ترین عناصر هنری در جوامع مختلف است و جز بخش جدایی‌ناپذیر از زندگی اکثر مردم می‌باشد. بیش از یک قرن است که نویسندگان آموزش موسیقی ادعاهای قدرتمندی برای این موسیقی مطرح کرده‌اند آموزش عادت‌های صحیح بهداشتی به کودکان قبل از دبستان با کمک شعر و موسیقی، بهتر است. البته زمانی می‌توان گفت که موسیقی کار خود را در تعلیم و تربیت و ایجاد روحیه و شور و نشاط به کودکان با موفقیت انجام داده که همه شرایط لازم رعایت گردد (Doreen Pacini, 2019). یعنی در این امر مهم، هم شاعر، هم آهنگساز، و هم معلمی کارآزموده، نقش آفرینی نمایند. این، همان تخصصی بودن رشته کودک را می‌رساند. موفقیت در آموزش و اطلاع‌رسانی به کودکان به کمک شعر و موسیقی، نتیجه‌های باورنکردنی را با خود به همراه دارد که علاوه بر تعلیم و تربیت و ایجاد عادت صحیح و پسندیده می‌توان به شادابی و توانمندی اشاره کرد که باز با کمک موسیقی در کودکان پدیدار می‌گردد. تأثیرهای موسیقی در کودکان بسیار زیاد است و به همین دلیل، می‌توان از این وسیله برای آموزش بهتر،

مؤثرتر و ماندگارتر استفاده نمود، چرا که موسیقی و شعر با روحیه کودک بسیار سازگار است و هر آن چه را که هدف آموزش باشد و از طریق شعر و موسیقی به او تعلیم داده شود، فرا می‌گیرد (Ghadampour et al, 2019). تأثیرات مثبت تعامل با سرود و موسیقی بر رشد فردی و اجتماعی خواهد بود. اگر به طور کلی تجربه ای لذت بخش و مفید باشد. کیفیت تدریس، میزان درک افراد موفق و در دراز مدت آن یک تجربه مثبت است که همه به ماهیت هر گونه مزایای شخصی یا اجتماعی کمک می‌کند. مدت هاست که استدلال می‌شود کلاس های هنری سرود و موسیقی تجربیات موثری را برای کودکان ایجاد می‌کند تا مهارت های شنیداری را در مدارس عادی و مدارس کودکانی که مشکل یادگیری دارند تقویت کند در نتیجه موجب پیشرفت تحصیلی دانش آموزان شود. (Samper, 2016).

در حال حاضر آموزش موسیقی از حد یک سرگرمی یا هیجان فراتر رفته، تأثیرات شناختی آن در افزایش توان ذهنی، تمرکز، مهارت حرکتی، دقت و هماهنگی حواس از فعالیت‌های دیگر هنرها بارزتر است. از سویی آموزش موسیقی به خاطر مفاهیم انتزاعی، نیاز به روش‌هایی دارد که کودکان و نوجوانان را در مسیر تجربه و فعالیت‌های عینی و ملموس قرار می‌دهد و فرآیند یادگیری را آسان‌تر و سریع‌تر می‌سازد. این گونه است که ضرورت آموزش مناسب موسیقی، به عنوان برنامه‌ای عمومی در مقطع تحصیلی دبستانی و دبیرستانی تا پیش از دانشگاه احساس می‌شود. وارنیک (2009)، بر این باور است که شادی و آموزش، ارتباط تنگاتنگی با یکدیگر داشته و مهم‌تر اینکه شادی باید هدف مرکزی آموزش و پرورش باشد.

مبانی نظری

سرود و موسیقی

در فرهنگ فارسی معین، به شعر آهنگ داری که جنبه‌های حماسی، ملی، وطنی داشته باشد سرود گفته می‌شود اما در نگاهی کلی، سرود نوعی موسیقی است که در آن گروه همسرایان به اجرای آواز گروهی می‌پردازند. واژه سرود از ریشه‌ی «سروت» به معنای آواز خواندن و سرآیدن می‌باشد. مضامین و محتوای اشعار و ملودی سرودها عموماً حماسی، توصیفی، ملی و مذهبی است. به بیانی ساده‌تر به مجموعه‌ی صدای چند انسان که به طور هماهنگ و منظم به بیان کلام در قالب ملودی و متناسب با مضمون کلام بپردازد، سرود گفته می‌شود. شعر و موسیقی زبان دل و احساس اند و بی‌گمان آنچه از دل خیزد لاجرم بر دل نشیند و هم‌چنین است نثرهای فصیح و دانشین. وجود آدمی از جسم خاکی و نفس افلاکی ترکیب یافته است. مظهر روح هم کیفیات نفسانی و عواطف انسانی است. سرود یک نوع ژانر یا قالبی از موسیقی است که مختصات فنی مشخصی از لحاظ ملودی یا نغمه و همین طور ریتم دارد، و نیز این مشخصه را دارد که به سفارش یا مناسبت ساخته می‌شود، یعنی انگیزه ساختش یک انگیزه‌ای بیرون از آهنگساز است و به آهنگساز دیکته می‌شود؛ حالا می‌تواند یا از طرف آن مقامی که آن سرود را درخواست می‌شود و یا تحت نفوذ معنوی یک گفتمان جمعی غیر آشکار مطرح باشد، مثل یک خیزش انقلابی؛ که این هم یک جور سفارش است، منتها سفارشی که از طرف یک جمع است نه از طرف فرد. در اکثریت موارد همراه با کلام است و از لحاظ تاریخی نه محدود بلکه وابسته به آن جریان تاریخی یا گفتمان جمعی است. سرود بنابر کاربرد و اجرا در موقعیت خاص خلق می‌شود؛ این فرم موسیقی، از موسیقی نظامی و موسیقی ارتشی بیرون آمده است یعنی موسیقی‌ای که هدف ساخت آن، تولید اثر موسیقی یا اثر هنری نیست! ممکن است آن، عیار هنری هم داشته باشد اما هدفش کمک به زیباتر کردن و نافذ کردن یک مناسبت است؛ مناسبتی مثل یک رژه یا سان یا بازدید از جایی است، یا بازگویی یک واقعه تاریخی است، یا در ستایش یک شخصیتی است؛ از لحاظ بافت موسیقایی و تکنیک‌ها، عموماً ساده است و اگر پیچیده بشود، آن وقت تبدیل به یک قطعه موسیقی می‌شود که ممکن است در موقعیت و جایگاه مکانی سرود اجرا شود، اما مشخصاً سرود نیست؛ چون از مختصات فرمی سرود خارج شده است. (Mir Alinaghi, 2007)

موسیقی سه بخش مهم از وجود کودک را به صورت همزمان به تکاپو می‌اندازد و آن عقل، احساس و جسم اوست. تحقیقات نشان می‌دهد گوش دادن منفعلانه به موسیقی کودکان را باهوش تر می‌کند یعنی اگر از سنین کودکی فرزندان را در معرض موسیقی بگذارید به روند رشد ذهنی او کمک زیادی کرده‌اید. اما مطمئناً این دسته از کودکان قابل مقایسه با کودکانی نیستند که به صورت فعالانه یعنی نواختن یک ساز به تمرین موسیقی پرداخته‌اند. کودکانی که به صورت گروهی به تمرین موسیقی می‌پردازند مهارت های اجتماعی بالایی را دارا هستند. کودکان در خلال گروه موسیقی یاد می‌گیرند که با یکدیگر همکاری و مشارکت داشته باشند و مهم‌تر از همه در هماهنگی کامل با یکدیگر باشند چون در غیر این صورت نمی‌توانند کار عالی را ارائه دهند. علاوه بر این کودک به صورت غیرمستقیم می‌آموزد که وقتی قطعه ای با مشارکت گروه نواخته می‌شود بسیار زیباتر از قطعه ای است که توسط او به صورت مجزا نواخته می‌شود. این درس بزرگ او را بیشتر به جامعه و افراد پیرامونش انس و پیوند می‌دهد. بر همین اصل مهارت دوست‌یابی در کودک شکل گرفته و او را قادر به ایجاد ارتباطات اجتماعی مفید

و سازنده می سازد. (Namdari et al, 2022). اگر با روش آموزش سرود و موسیقی خود بتوانیم ماهیت درونی خود را پرورش داده و توسعه دهیم. هنر موسیقی به ما کمک می کند. وسیله ای برای بیان خود، و علاقه جدیدی به زندگی ایجاد می کند (Stephanie E. Pitts, 2017). در جهان، آموزش موسیقی در مدارس به دلیل آموزش، از مدل های برنامه درسی با محوریت بهبود نتایج دانشگاهی در استاندارد حمایت می کنند. آموزش موسیقی در سیستم آموزشی دچار بحران است، اما لازم است تمایزی قائل شویم: موسیقی آموزش و پرورش دچار یک بحران داخلی می شود که در اثر فروپاشی موسسه آموزشی ایجاد می شود. این بدان معنا نیست که موسسه آموزشی دیگر کار نمی کند، بلکه منظور آن عدم وجود آن است. به دلیل تنوع آموزشی پیچیده ای که در ساختار استراتژیک آموزش و پرورش وجود دارد، ارزش های محوری دارد. در واقع، تعارضات در آموزش موسیقی عمدتاً بر رویارویی ارزش ها بین تربیتی استوار است. رویکردها و همچنین تنوع مدل های آموزشی زوال آموزش و پرورش این موسسه با موارد زیر ارتباط دارد (Angel-Alvarado, Rolando, 2022).

پیشرفت تحصیلی

فرهنگ لغت آموزش توسط کارتر (Carter, 1959) پیشرفت تحصیلی را دانش یا مهارت های بدست آمده تعریف می کند. در موضوعات مدرسه ایجاد می شود، معمولاً با نمرات آزمون یا نمرات تعیین شده توسط معلمان یا هر دو تعیین می شود. فرهنگ لغت روانشناسی چاپلین (Chaplin, 1959) پیشرفت تحصیلی را به صورت مشخص تعریف می کند. سطح دست یابی یا مهارت در کار دانشگاهی که توسط معلمان، توسط آزمون های استاندارد یا توسط ترکیبی از هر دو، بهنجار (Bhatnagar R.P., 1969) پیشرفت تحصیلی یا عملکرد تحصیلی دانش آموزان را یک جنبه می داند. از کل رفتار آن ها این محصول از تعامل دانش آموز به عنوان یک فرد با محیط خود، یعنی مدرسه، معلمان و همسالان است. بیان کرده اند که پیشرفت تحصیلی یا عملکرد تحصیلی مانند عملکرد در زمینه های دیگر تک بعدی نیست، بلکه یک فعالیت چند بعدی است که شامل تعدادی از فازها پیشرفت تحصیلی با بیان اینکه چگونه دیگران درباره او قضاوت می کنند و چگونه خود را نسبت به دیگران ارزیابی می کند، بر مفهوم دانش آموز تأثیر می گذارد. آن ها همچنین بر میزان زمان و انرژی که او می تواند برای فعالیت های اجتماعی صرف کند تأثیر می گذارد و این می تواند تا چه حد اجتماعی شود. روش های زیادی را تحت تأثیر پیشرفت تحصیلی نشان داد. او گزارش می دهد که نمرات کسب شده در امتحان تفاوت فوق العاده ای برای دانش آموز ایجاد می کند. (Behr and Behr, 2014). پیشرفت عمومی ممکن است تحت تأثیر تأثیر موسیقی بر توسعه شخصی و اجتماعی دانش آموزان باشد. نواختن یک ساز می تواند منجر به احساس موفقیت شود. انگیزه برای یادگیری به طور کلی در نتیجه حمایت از پیشرفت و شرکت در گروه های سرود خوانی و موسیقی باعث ایجاد دوستی با افراد و همفکری می شود. اعتماد به نفس؛ مهارت های اجتماعی؛ شبکه اجتماعی؛ احساس تعلق؛ کار گروهی؛ خود انضباطی؛ احساس موفقیت؛ مشارکت؛ مسئولیت؛ تعهد؛ حمایت متقابل؛ پیوند برای رسیدن به اهداف گروه و افزایش تمرکز مجالی برای آرامش ایجاد می کند.

مهارت های اجتماعی

ورود به دبستان یکی از خاص ترین و حساس ترین مراحل رشد و سازگاری کودک را تشکیل می دهد. در این مرحله کودک بایستی علاوه بر شروع رسمی آموزش خواندن و نوشتن و ریاضی، روابط اجتماعی با گروه همسن را بیاموزد و این موضوع در سازگاری کلی وی تأثیر دارد. سازگاری به پذیرش و انجام رفتار و کردار مناسب و موافق محیط و تغییرات محیطی اشاره دارد و مفهوم متضاد آن ناسازگاری است. یعنی، نشان دادن واکنش نامناسب به محرک های محیط و موقعیت ها، به نحوی که برای خود فرد یا دیگران و یا هر دو زیان بخش باشد و فرد نتواند انتظارات خود و دیگران را برآورده سازد (Dorudian, 2014).

مهارت های اجتماعی به رفتارهای آموخته شده و مقبول جامعه اطلاق می شود، رفتارهایی که شخص می تواند با دیگران به نحوی ارتباط متقابل برقرار کند که به بروز پاسخ های مثبت و پرهیز از پاسخ های منفی بینجامد. بسیاری از کودکان مهارت های اجتماعی مناسب را کسب نموده و این امر منجر به توسعه مشکلات روان شناختی نظیر برقراری ارتباطات ناموفق با همتایان، عملکرد نامناسب تحصیلی، عدم شرکت در فعالیت های جانبی و انزوا، طرد شدن توسط همتایان، اضطراب، افسردگی و عصبانیت در دوران کودکی و سنین بالاتر خواهد شد (Flora & Segrin, 2015). بر خورداری از مهارت های اجتماعی موجب پیشرفت افراد می شود. مهارت های اجتماعی که می توان آن ها را رفتار آموخته شده ای تعریف کرد که از نظر اجتماعی قابل قبول است و ارتباط با دیگران را ممکن می سازد، کیفیت زندگی افراد را افزایش می دهد، دانش آموزان را قادر می سازد تا به اهداف خود برسند و به عنوان خدمتی قابل استفاده پذیرفته می شود. در طول زندگی مهارت های اجتماعی رفتارهای خاصی است که افراد برای رسیدن به اهداف خود در طول تعامل خود با دیگران به کار می برند (Ozlem Korukcu, 2015). به گفته دراکر (Drucker, P, 1993)، خانواده، اجتماع و جامعه با پیوند اجتماعی فرهنگی تعریف می شوند که آن را مشخص می کند. انسان ها را متحد می کند، در حالی که سازمان های اجتماعی از مجموعه ای از متخصصان

تشکیل شده است که با هم همکاری می کنند. یک کار مشترک به عنوان مثال ، مدارس بر فرآیندهای آموزشی تمرکز می کنند و ارکسترها بر اجرا تمرکز می کنند و کنسرت ها یک سازمان مشارکت سازمان ها توسط نهادهای متخصص معتبر ، که منجر به ایجاد سرمایه فرهنگی نهادی شده است.(Belletich, O., Wilhelmi, M. R. & Angel, R., 2016).

پژوهش حاضر به دنبال بررسی این مسئله است که کلاس هنری سرود و موسیقی بر پیشرفت تحصیلی و مهارت اجتماعی دانش آموزان دختر دوره دوم ابتدایی شهر تهران چه تاثیری دارد؟

پیشینه تحقیق

با توجه به مرور پیشینه پژوهش و به رغم یافته های به دست آمده تاکنون مطالعه ای که به طور جامع بخواهد این عوامل را شناسایی و دسته بندی کند و مبتنی بر آن ها راهکار ارائه دهد به دست نیامده است ، ناصری و همکاران (Nasseri et.al, 2021) در پژوهش شان با عنوان «تاثیر نمایش بر پیشرفت تحصیلی و مهارت اجتماعی دانش آموزان دختر دوره دوم ابتدایی شهر تهران» ، نتایج نشان می دهد که نمایش بر پیشرفت تحصیلی و مهارت اجتماعی در ابعاد: همکاری، ابراز وجود، خویشتن داری و همدلی، تأثیر مثبت و معنادار داشته است.

صیرفی و همکاران (Seirafi et.al, 2021) ، در پژوهش شان با عنوان «طراحی و اعتبارسنجی الگوی مطلوب برنامه درسی آموزش موسیقی» ، نتایج بخش کیفی ویژگی های الگوی مطلوب برنامه درسی آموزش موسیقی را در عناصر ده گانه اکر و نتایج بخش کمی نیز اعتبار بالای الگوی مذکور را نشان داد که اثر بخشی مثبت دارد.

فخار و همکاران (Fakhkhar et.al, 2021) ، در پژوهش شان با عنوان «تاثیر موسیقی بر کاهش اختلالات یادگیری» ، نتایج حاکی از آن بود که مداخله های موسیقایی باعث پیشگیری از اختلالات ناشی از ناتوانی تحصیلی و کاهش اختلالات یادگیری شد.

مهربان (Mehrban, 2019) در پژوهش خود با عنوان «تاثیر آموزش موسیقی بر بهزیستی روان شناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان» ، نتایج این مطالعه نشان داد میانگین رتبه های بهزیستی روان شناختی هنرجویان برابر ۷۱/۱۶ و برای غیرهنرجویان برابر ۲۹/۸۴ می باشد و مقدار آزمون Z برابر ۷/۱۲۳ در سطح ۰/۰۱ معنی دار است و میانگین دانش آموزان در ترم دوم تحصیلی نسبت به ترم اول تحصیلی رشد چشم گیر داشته است. بنابراین، آموزش موسیقی بر بهزیستی روان شناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان تاثیر داشته است. می توان با گنجاندن برنامه های آموزش موسیقی به عنوان یک برنامه درسی مستقل، در جهت افزایش شاخص های سلامت روان دانش آموزان و پیشرفت تحصیلی گام برداشت.

دورن پاسینی (Doreen Pacini, 2019) ، با عنوان «تأثیرات آموزش موسیقی بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دبستانی» ، آموزش موسیقی می تواند مزایای زیادی برای کلاس داشته باشد. کلاس های آموزش موسیقی همراه با خروجی های مثبت برای حمایت عاطفی و شناختی که از دانش آموزان دبستانی دارند ، در حال کاهش است. هدف از این برجسته بررسی مزایای آموزش موسیقی بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دبستانی از طریق استفاده از مرور ادبیات ، مصاحبه با معلم و نظرسنجی از دانش آموزان است. یافته ها نشان می دهد که آموزش موسیقی می تواند یادگیری و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان را فراتر از کلاس درس و هم چنین برای شهروندی در آینده آن ها تقویت کند.

ویلسون (Wilson, F., 2018) در پژوهش خود با عنوان «درس های موسیقی باعث بهبود مهارت های شناختی و اجتماعی و عملکرد تحصیلی کودکان می شود» ، نتایج نشان داد که درس موسیقی در مدارس تاثیر مثبت بر بهبود مهارت های شناختی و اجتماعی و عملکرد تحصیلی کودکان دارد.

پژوهش ها حاکی از آن است که فرآیند تعلیم و تربیت فعال، نیازمند شور و طرب، نیاز به جوشش، تلاش و پشتکار و نشاط در همه ابعاد است. هرگونه ارتباط و تعلیمی، بدون روح تحرک، پویایی و شادی و نشاط، منجر به شکست است. آموزش موسیقی و توجه به موسیقی یک بستر و محمل مناسبی است که اولاً این هیجانات مثبت از قبیل شادی و نشاط اجتماعی برای تمامی دانش آموزان فراهم شود. ثانیاً می تواند به عنوان یک رشته تحصیلی در دوره متوسطه و دانشگاه و به تبع آن یک حرفه و شغل در آینده تلقی شود که علاقمندان و افراد مستعد را جذب نماید. از این رو لازم است که بحث آموزش موسیقی مطابق با چارچوب های فرهنگی جامعه مورد توجه نظام آموزشی کشور قرار گیرد.

روش تحقیق

روش تحقیق حاضر از نوع پیش آزمون و پس آزمون است. جامعه پژوهش دانش آموزان دختر دوره دوم دبستان در منطقه ۲۰ تهران است که در تحقیق حاضر به دلیل گستردگی جامعه آماری نمونه گیری به روش تصادفی-مرحله ای انجام شد. ابتدا از بین مدارس ابتدایی دوره دوم دخترانه ، مناطق ۲۲ گانه شهر تهران ، منطقه ۲۰ به صورت تصادفی انتخاب شد. یک منطقه از مناطق ۲۲ گانه ، شهر تهران را در نظر گرفته شد . از میان دانش آموزان دختر منطقه ۲۰ آموزش و پرورش تهران، نهایت از میان ۶۰۰۰ دانش آموز پایه چهارم و پنجم و ششم با

استفاده از جدول مورگان ۳۶۱ نفر تصادفی انتخاب شد که ۱۸۰ نفر در گروه کنترل و ۱۸۰ نفر دیگر در گروه آزمایش قرار گرفتند. در این پژوهش از روش نمونه گیری چند مرحله‌ای به شرح زیر بود.

مرحله اول: از بین مدارس ابتدایی دوره دوم دخترانه، مناطق ۲۲گانه شهر تهران، منطقه ۲۰ به صورت تصادفی انتخاب شد. مرحله دوم: از بین ۲۲ دبستان دوره دوم دخترانه منطقه ۲۰، چهار مدرسه به صورت تصادفی انتخاب شد. مرحله سوم: از بین ۶۰۰۰ نفر از دانش‌آموزان پایه چهارم و پنجم و ششم، ۳۶۰ نفر به صورت تصادفی انتخاب شدند. مرحله چهارم: از بین ۳۶۰ نفر از دانش‌آموزان به صورت تصادفی دو گروه، ۱۸۰ نفره‌ی کنترل و آزمایش انتخاب شدند. دو مدرسه غیر دولتی (گروه آزمایش) از بین مدارس غیر دولتی به صورت تصادفی انتخاب شد و دو مدرسه دولتی (گروه کنترل) از بین مدارس دولتی به صورت تصادفی انتخاب شد. (از هر مدرسه یک گروه ۹۰ نفره). روش گردآوری مطالعات کتابخانه‌ای و میدانی است و جهت سنجش پیشرفت تحصیلی میانگین معدل دو نیمسال مورد بررسی قرار گرفت و برای سنجش مهارت اجتماعی از پرسش‌نامه گرشام و الیوت (1999) استفاده شد که دارای ۲۷ سوال و ۴ مولفه خودکنترلی، همدلی، ابراز وجود و همکاری بود. جهت سنجش سرود و موسیقی، بدین صورت بود در کلاس‌های درس، سرود و موسیقی در آموزش به کار برده می‌شد و در گروه کنترل، این آموزش‌ها ارائه نشد. بدین صورت که گروه آزمایش در یک ماه و طی ۴ جلسه ۴۵ دقیقه‌ای مفید در کلاس هنری (سرود و موسیقی) آموزش دیدند، در حالی که گروه کنترل در طی این مدت برنامه روزانه خود را دنبال می‌کردند و هیچ‌گونه مداخله آموزشی دریافت نکردند. جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات از نرم افزار spss استفاده شد و از آزمون‌های کلموگروف اسمیرنوف، آزمون لون و مقایسه میانگین‌ها و تحلیل کواریانس استفاده شد.

یافته‌های پژوهش

جدول ۱- خلاصه کجی و کشیدگی متغیرهای پژوهش

متغیرها	پیش آزمون		پس آزمون	
	کجی	کشیدگی	کجی	کشیدگی
پیشرفت تحصیلی	۰,۱۲۱	-۰,۵۰۹	۰,۱۲۹	-۰,۸۹۸
مهارت اجتماعی	۰,۱۶۳	-۰,۷۰۳	-۰,۰۶۴	-۰,۰۷۷۰
بعد همکاری	۰,۱۴۰	-۰,۸۵۲	۰,۱۸۴	-۰,۶۹۵
مهارت اجتماعی بعد از ابراز وجود	-۰,۰۶۹	۰,۶۹۷	۰,۰۵۷	-۰,۷۰۷
مهارت اجتماعی بعد خویشتن‌داری	۰,۱۹۰	-۰,۳۱۸	-۰,۰۱۴	-۰,۴۵۴
مهارت اجتماعی بعد همدلی	۰,۱۶۳	-۰,۷۰۳	-۰,۰۶۴	-۰,۰۷۷۰

جدول ۲- تست نرمالیت کلموگروف- اسمیرنوف

گروه آزمایش	پیش آزمون					پس آزمون				
	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	Min	Max	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	Min	Max
پیشرفت تحصیلی	۱۵	۱۵,۵	۲,۵۳	۱۲	۱۸,۵	۱۵	۲۸,۳۵	۲,۰۵	۲۴	۳۰
همکاری	۱۵	۳۲,۳۸	۴,۹۸	۲۴	۴۳	۱۵	۲۸,۳۵	۲,۰۵	۲۴	۳۰
ابراز وجود	۱۵	۲۳,۰۱۶	۳,۵۵	۱۷	۳۰	۱۵	۲۸,۳۵	۲,۰۵	۲۴	۳۰
خویشتن‌داری	۱۵	۱۸,۹	۳,۳۹	۱۲	۲۵	۱۵	۲۸,۳۵	۲,۰۵	۲۴	۳۰
همدلی	۱۵	۱۹,۵۱	۳,۲۶	۱۳	۲۷	۱۵	۲۸,۳۵	۲,۰۵	۲۴	۳۰
پیشرفت تحصیلی	۱۵	۱۸,۵	۳,۰۲	۱۲	۱۸,۵	۱۵	۲۸,۳۵	۲,۰۵	۲۴	۳۰
همکاری	۱۵	۴۲,۰۵	۲,۰۵	۴۰	۴۷	۱۵	۲۸,۳۵	۲,۰۵	۲۴	۳۰
ابراز وجود	۱۵	۲۸,۳۵	۰,۷۰	۲۸	۳۰	۱۵	۲۸,۳۵	۲,۰۵	۲۴	۳۰
خویشتن‌داری	۱۵	۲۵,۱۵	۱,۴۷	۲۴	۲۹	۱۵	۲۸,۳۵	۲,۰۵	۲۴	۳۰
همدلی	۱۵	۲۵,۰۱	۱,۲۳	۲۴	۲۹	۱۵	۲۸,۳۵	۲,۰۵	۲۴	۳۰
سطح معنی‌داری	۰,۱۹۶	۰,۲۰	۰,۱۳۴	۰,۰۵۳	۰,۲۴۲	۰,۱۳۹	۰,۲۰۰	۰,۲۰۰	۰,۰۵۶	۰,۲۰۰

تعداد	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵
میانگین	۱۵,۵	۳۲,۵۵	۲۴,۳۳	۱۸,۹۸	۱۹,۵۵	۱۵,۵	۳۲,۳۳	۲۲,۸۶	۱۹,۸۳	۱۸,۹۱
انحراف استاندارد	۳,۹۸	۷,۳۲	۳,۰۲	۳,۳۱	۳,۰۶۰	۳,۱۰۹	۵,۳۸	۳,۵۵	۳,۲۳	۳,۴۵
Min	۱۲,۵	۱۷	۱۹	۱۳	۱۳	۱۲,۵	۲۳	۱۵	۱۴	۱۲
Max	۱۸,۵	۴۷	۳۰	۲۶	۲۶	۱۸,۵	۴۴	۳۰	۲۷	۲۵
سطح معنی داری	۰,۲۹۱	۰,۲۰	۰,۱۲۶	۰,۰۶۶	۰,۲۰۰	۰,۱۸۳	۰,۲۰۰	۰,۲۰۰	۰,۲۲۴	۰,۲۰۰

بر اساس جدول (۲) مقادیر کجی برای همه متغیرها در همه حالت ها در بازه (۲و۲-) قرار دارد و مقادیر کشیدگی نیز در بازه (۳و۳-) قرار دارد بنابراین متغیرها بهنجار بوده و تایید کننده استفاده از آزمون های پارامتریک هستند. با توجه به جدول (۲) ملاحظه می کنیم که میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای پژوهش بررسی شده اند. با دقت به سطح معنی داری متغیرها ملاحظه می شود که برای همه ی داده ها این سطح بالاتر از ۰,۰۵ بوده و در نتیجه فرض صفر درست بوده و داده ها نرمال هستند و می توانیم از آزمون های پارامتریک استفاده کنیم.

تحلیل استنباطی آزمون فرضیات

جدول ۳- آزمون لون در ارزیابی برابری واریانس های خطا

متغیر	F	f1	df2	سطح معناداری
پیشرفت تحصیلی	۱۴,۹۰۲	۱	۳۷۸	۰,۰۰۰

جدول ۴- مقایسه میانگین های پیشرفت تحصیلی

گروه	اختلاف میانگین پیش از آزمون و پس از آزمون	انحراف معیار	میانگین خطای استاندارد	T	سطح معناداری
آزمایش	۴	۱,۹۷	۰,۵۲	۸,۸۶	۰,۰۰۰
کنترل	۱	۱,۰۸	۰,۳۵	۲,۸۹	۰,۰۸۷

همان طور که مشاهده می شود می توان گفت با مشاهده اختلافات معنادار در گروه آزمایش می توان دریافت که کلاس هنری سرود و موسیقی بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان موثر بوده و سطح پیشرفت تحصیلی را افزایش می دهد.

جدول ۵- آزمون های اثرات بین آزمودنی ها

متغیر وابسته	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات	F	سطح معناداری
بین گروهی	۱۰۹,۷۶	۱	۱۰۹,۷۶	۳۲,۰۸۳	۰,۰۰۳
درون گروهی	۹۸,۵۹۱	۳۷۸	۳,۸۶۲	-	-
کل	۲۰۸,۳۵	۳۷۹	-	-	-

با توجه به نتایج حاصل از جدول فوق و سطح معنی داری متغیر پیشرفت تحصیلی نتیجه می گیریم بین دو گروه کنترل و آزمایش تفاوت معنی دار وجود دارد چون سطح معنی داری متغیر کمتر از ۰,۰۵ است که بیان می کند در این متغیر بین دو گروه کنترل و آزمایش تفاوت معنی دار وجود دارد.

فرضیه دوم: کلاس هنری سرود و موسیقی بر مهارت های اجتماعی دانش آموزان دختر ابتدایی تأثیر مثبت دارد. مولفه اول از مهارت اجتماعی: کلاس هنری سرود و موسیقی بر همکاری دانش آموزان دختر ابتدایی تأثیر مثبت دارد.

جدول ۶- آزمون لون در ارزیابی برابری واریانس های خطا

متغیر	F	df1	df2	سطح معناداری
همکاری	۱۳,۴۵	۱	۳۷۸	۰,۰۰۱

جدول ۷- مقایسه میانگین های همکاری

گروه	اختلاف میانگین پیش از آزمون و پس از آزمون	انحراف معیار	میانگین خطای استاندارد	T	سطح معناداری
آزمایش	۹,۶۶۶	۵,۷۱۵	۰,۴۲۶	۲۲,۶۹۰	۰,۰۰۰
کنترل	۰,۳۱۶۶۷	۲,۹۴	۰,۲۱۹	۱,۴۴۱	۰,۱۵۱

همان طور که مشاهده می‌شود در متغیر همکاری مقدار اختلاف میانگین در گروه آزمایش ۹,۶۶ می باشد که نشان می دهد همکاری دانش آموزان در این گروه افزایش یافته است.

جدول ۸- آزمون های اثرات بین آزمودنی ها

متغیر وابسته	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات	F	سطح معناداری
بین گروهی	۱۷۷,۶۳۳	۱	۱۷۷,۶۳۳	۳۰,۴۵۱	۰,۰۰۰
درون گروهی	۱۶۳,۳۳۳	۳۷۸	۵,۸۳۳	-	-
کل	۳۴۰,۹۶۷	۳۷۹	-	-	-

با توجه به نتایج حاصل از جدول فوق و سطح معنی داری متغیر همکاری نتیجه می گیریم بین دو گروه کنترل و آزمایش تفاوت معنی دار وجود دارد چون سطح معنی داری متغیر کمتر از ۰,۰۵ است که بیان می کند در این متغیر بین دو گروه کنترل و آزمایش تفاوت معنی دار وجود دارد. مولفه دوم از مهارت اجتماعی: کلاس هنری سرود و موسیقی بر ابراز وجود دانش آموزان دختر ابتدایی تأثیر مثبت دارد.

جدول ۹- آزمون لون در ارزیابی برابری واریانس های خطا

متغیر	F	df ₁	df ₂	سطح معناداری
ابراز وجود	۷,۳۰۴	۱	۲۸	۰,۰۱۲

جدول ۱۰- مقایسه اختلاف میانگین های ابراز وجود

سطح معناداری	T	میانگین خطای استاندارد	انحراف معیار	اختلاف میانگین پیش آزمون و پس آزمون	گروه
۰,۰۰۰	۲۰,۱۶۴	۰,۲۶۴	۳,۵۴	۵,۳۳	آزمایش
۰,۰۵۸	۷,۹۸۷	۰,۱۹۲	۲,۵۷	۱,۴۶	کنترل

همان طور که مشاهده می‌شود در متغیر ابراز وجود مقدار اختلاف میانگین در گروه آزمایش ۵,۳۳ می باشد که نشان می دهد ابراز وجود در این گروه افزایش یافته است. سطح معناداری نشان می دهد که بین حالت پیش آزمون و پس آزمون در گروه آزمایش پایین تر از ۰,۰۵ بوده و نشان دهنده وجود تفاوت معنادار بین این دو حالت و به عبارت دیگر اثرگذاری سرود بر گروه آزمایش می باشد.

جدول ۱۱- آزمون های اثرات بین آزمودنی ها

متغیر وابسته	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات	F	سطح معناداری
بین گروهی	۲۰۸,۰۳۳	۱	۲۰۸,۰۳۳	۲۳۶,۱۴۶	۰,۰۰۰
درون گروهی	۲۴۶,۶۶۷	۳۷۸	۰,۸۸۱	-	-
کل	۴۵۴,۷۰۰	۳۷۹	-	-	-

با توجه به نتایج حاصل از جدول فوق و سطح معنی داری متغیر ابراز وجود نتیجه می گیریم بین دو گروه کنترل و آزمایش تفاوت معنی دار وجود دارد چون سطح معنی داری متغیر کمتر از ۰,۰۵ است که بیان می کند در این متغیر بین دو گروه کنترل و آزمایش تفاوت معنی دار وجود دارد.

مولفه سوم از مهارت اجتماعی: کلاس هنری سرود و موسیقی بر خویشتن داری دانش آموزان دختر ابتدایی تأثیر مثبت دارد.

جدول ۱۲- آزمون لون در ارزیابی برابری واریانس های خطا

متغیر	F	df ₁	df ₂	سطح معناداری
خویشتن داری	۱,۸۸۷	۱	۳۷۸	۰,۰۸۰

جدول ۱۳- مقایسه اختلاف میانگین های خویشتن داری

سطح معناداری	T	میانگین خطای استاندارد	انحراف معیار	اختلاف میانگین پیش آزمون و پس آزمون	گروه
۰,۰۰۰	۱۸,۴۲	۰,۳۳۹۱	۴,۵۵	۶,۲۵	آزمایش
۰,۰۴۵	۷,۹۱	۰,۱۰۶۴	۱,۴۲	۰,۸۵	کنترل

همان طور که مشاهده می‌شود در متغیر خویشتن داری مقدار اختلاف میانگین در گروه آزمایش ۶,۲۵ می باشد که نشان می دهد خویشتن داری در این گروه افزایش یافته است.

جدول ۱۴-آزمون های اثرات بین آزمودنی ها

متغیر وابسته	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات	F	سطح معناداری
بین گروهی	۲۰۲,۸۰۰	۱	۲۰۲,۸۰۰	۱۰۵,۱۵۶	۰,۰۰۰
درون گروهی	۲۴	۲۷۸	۱,۹۲۹	-	-
کل	۲۵۶,۸۰۰	۲۷۹	-	-	-

با توجه به نتایج حاصل از جدول فوق و سطح معنی داری متغیر خویشتن داری نتیجه می گیریم در دو گروه کنترل و آزمایش بین سطوح پیش آزمون و پس آزمون تفاوت معنی دار وجود دارد چون سطح معنی داری متغیر کمتر از ۰,۰۵ است که بیان می کند در این متغیر بین دو سطح تفاوت معنی دار وجود دارد.

مولفه چهارم از مهارت اجتماعی: کلاس هنری سرود و موسیقی بر همدلی دانش آموزان دختر ابتدایی تأثیر مثبت دارد.

جدول ۱۵- آزمون لون در ارزیابی برابری واریانس های خطا

متغیر	F	df ₁	df ₂	سطح معناداری
همدلی	۵,۵۲۲	۱	۲۷۸	۰,۰۲۶

جدول ۱۶-مقایسه اختلاف میانگین های همدلی

سطح معناداری	T	میانگین خطای استاندارد	انحراف معیار	اختلاف میانگین پیش آزمون و پس آزمون	گروه
۰,۰۰۰	۱۸,۱۹	۰,۳۰	۴,۰۵	۵,۵	آزمایش
۰,۰۳۰	۶,۰۲	۰,۱۰	۱,۳۶	۰,۶۳	کنترل

همان طور که مشاهده می‌شود در متغیر همدلی مقدار اختلاف میانگین در گروه آزمایش ۵,۵ می باشد که نشان می دهد همدلی در این گروه افزایش یافته است.

جدول ۱۷-آزمون های اثرات بین آزمودنی ها

متغیر وابسته	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات	F	سطح معناداری
بین گروهی	۴۱۰,۷	۱	۴۱۰,۷	۸۸,۷۳۱	۰,۰۰۰
درون گروهی	۱۲۹,۶	۲۷۸	۴۶۲,۹	-	-
کل	۵۴۰,۳	۲۷۹	-	-	-

با توجه به نتایج حاصل از جدول فوق و سطح معنی داری متغیر همدلی نتیجه می گیریم بین دو سطح پیش آزمون و پس آزمون دو گروه کنترل و آزمایش تفاوت معنی دار وجود دارد چون سطح معنی داری متغیر کمتر از ۰,۰۵ است که بیان می کند در این متغیر بین دو سطح پیش آزمون و پس آزمون دو گروه کنترل و آزمایش تفاوت معنی دار وجود دارد.

بحث و نتیجه گیری

طبق نتایج حاصل از پژوهش، کلاس هنری سرود و موسیقی بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دختر ابتدایی تأثیر مثبت دارد و فرضیه پژوهش تایید شد و همسو با یافته های (Nasseri et.al,2021, Fakhkhar et.al,2021, Mehrban,2019, Doreen Pacini, 2019, Wilson, F., 2018) است و در تبیین فرضیه پژوهش می توان بیان داشت کلاس هنری سرود و موسیقی توانسته جنبه های ذهنی دانش آموزان را هویدا کند و بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان موثر بود و همچنین طبق نتایج حاصل، کلاس هنری سرود و موسیقی بر مهارت های اجتماعی دانش آموزان دختر ابتدایی تأثیر مثبت دارد و فرضیه پژوهش تایید شد و همسو با یافته های (Nasseri et.al,2021) (Wilson, 2018), مطابقت دارد و عامل های اجتماعی کارا برای عملکرد موفق در خانه، مدرسه، محل کار و اجتماع ضروری هستند. روابط همسالان در زندگی کودک اهمیت فوق العاده دارد و به آموزش اجتماعی کودک مربوط می شود. مهارت های اجتماعی در پذیرش کودک همسالان او بسیار مؤثر است. به طوری که کمبود مهارت های اجتماعی با تعدادی از بیماری های روانی نظیر افسردگی یا اضطراب و مشکلاتی چون پرخاشگری، سوء استفاده از مواد، مشکلات تحصیلی و حرفه ای می تواند همراه شود و نتایج نشان داد که کلاس هنری سرود و موسیقی از آثار سوء نبود مهارت اجتماعی پیشگیری می کند، همان طور که طبق نتایج، کلاس هنری سرود و موسیقی بر همکاری، ابراز وجود، خویشتن داری و همدلی دانش آموزان دختر ابتدایی تأثیر مثبت داشت و سبب همکاری دانش آموزان در مدرسه، خانه و اجتماع گردید و همچنین در خصوص ابزار وجود، شامل شروع کردن رفتارها، مثل درخواست از دیگران برای کسب اطلاعات، معرفی کردن خودش و

پاسخ‌گویی به اعمال دیگران می‌گردد و در خصوص خویشتن داری نیز آموزش موسیقی سبب رفتارهایی می‌شود که در موقعیت‌های تعارضی مثل پاسخ‌گویی مناسب به مسخره شدن و موقعیت‌های عادی که نیازمند توجه کردن و سازش است، رخ می‌دهد و همچنین آموزش موسیقی همبازی دانش آموزان را نیز تحت تاثیر قرار داد و به رفتارهایی مثل کمک کردن به دیگران، مشارکت با مطالب درسی و انجام دادن قواعد و دستورالعمل‌ها (دستورات) می‌شود؛ کمک کرد. برای پیاده سازی سرود و موسیقی در فرآیند پیشرفت تحصیلی و مهارت اجتماعی در کلیه مدارس ابتدایی، اجرای موارد زیر از اهمیت بالایی برخوردار خواهد بود:

- ۱) مشارکت جمعی در مدارس ابتدایی نیاز است تا همه کادر آموزش بتوانند یاد بگیرند در مورد استفاده از سرود و موسیقی به عنوان یک روش در مدارس، علاوه بر معلمان، کارکنان اداری، مدیران، بازرسان و متخصصان، باید در همان دوره‌های سرود و موسیقی آموزش ببینند.
- ۲) در نشریات آموزش و پرورش باید به موضوع سرود و موسیقی و روش تدریس موزیکال بیشتر پرداخته شود تا در اختیار معلمان قرار گیرد که آن‌ها اطلاعات مورد نیاز را در زمینه سرود و مشتقاتش کسب کنند.
- ۳) انجمن سرود و موسیقی معاصر، دانشگاه‌ها، دانشکده‌های آموزشی به طور خاص، و وزارت آموزش و پرورش باید سمینارها، کارگاه‌های آموزشی یا کنفرانس‌هایی در مورد مزایا و روش‌های استفاده از اجرای سرود و موسیقی به عنوان یک روش تدریس کارآمد در مدارس ابتدایی ترتیب دهد و از جمله محدودیت این پژوهش می‌توان به این مورد اشاره کرد که نتایج پژوهش حاضر قابل تعمیم به کل دانش آموزان دختر و پسر همه دوره‌های تحصیلی نیست، چرا که بررسی فقط بر دانش آموزان دختر دوره دوم ابتدایی شهر تهران بوده است و در صورت نیاز به تعمیم به همه دانش آموزان با احتیاط و دانش کافی این کار صورت بگیرد.

References

- Belletich, O., Wilhelmi, M. R. & Angel, R. (2016). La educación musical en la formación básica en España: El problema de la dispersión curricular. *Perspectiva Educacional*, 55(2), 158-170. doi: <https://doi.org/10.4151/07189729-Vol.55-Iss.2-Art.454>
- Bourdieu, P. (2005). *Capital cultural, escuela y espacio social*. Buenos Aires: Siglo XXI.
- Dana Muranoa, □, Anastasiya A. Lipnevichb, Kate E. Waltona, Jeremy Burrusa, Jason D. Waya, Cristina Anguiano-Carrasco (2020), Measuring social and emotional skills in elementary students: Development of self-report Likert, situational judgment test, and forced choice items, Received 15 January 2020; Received in revised form 22 March 2020; Accepted 23 March 2020
- Doreen Pacini, (2019), Effects of Music Education on the Academic Achievement of Elementary School Students California State University, Monterey Bay
- Drucker, P. (1993). *La sociedad postcapitalista*. Barcelona: Apóstrofe.
- Doroudian, Zahra (2013), The Effect of Role Playing Method on Social Adjustment and Academic Achievement of Deficient Primary School Students in the 2012-2013 School Year in Tehran Province. *Quarterly Journal of Exceptional People Psychology*, No. 2, First Year, Summer. [in persian]
- Eisner, Elliot (1998). *The Role of the Arts in Curriculum planning*. Allyn and Bacon Inc.
- Florida, r (2004). *The rise of the creative class: And how it's transforming work, Leisure, community and every life*, New York: Basic Books Ranco, m.a (2004). *Creativity*, *Annual Review of psychology*, 55,657,687.
- Ghadampour Ezatollah, Sherif Jahangir, Yousef Vand Leila, (2015), The effect of teaching moral intelligence through anthem on students' interpersonal forgiveness, *Research in educational systems* 12 Summer 2016 No. 41.[in persain]
- Janabadi, Hossein (2016). The effect of social skills training on increasing self-confidence of children with verbal learning disabilities and children with nonverbal learning disabilities, *Journal of Learning Disabilities*, 82-70, (2) 6.[in persain]
- Mir Alinaghi Seyed Alireza (2007), *Bibliography of Iranian Music by Descriptive Method Volume One - Surah Mehr Publications*. [in persian]
- Namdari, Sarah; Excellent, safe; Dastjerdi Kazemi, Mehdi (2021), Comparison of the effect of oral hymn and screen reading on the narratives of preschool girls, *Literary Criticism of Spring 1400 - Issue 53 (Ministry of Science) / ISC* (28 pages - from 193 to 220)[in persian]
- Nasseri, Fatemeh, Samiei Zafarghandi, Morteza, Safarnavadeh, Maryam. (1400). The effect of drama on academic achievement and social skills of female elementary students in Tehran. *Islamic Art*, 18 (43), -. doi: 10.22034/ias.2021.307201.1741. [in persian]
- Ozlem Korukcu & Ceyhun Ersan & Neriman Aral (2015), The Effect of Drama Education on Social Skill Levels of the Students Attending Child Development Associate Program, *International J. Soc. Sci. & Education* 2015 Vol.5 Issue 2, ISSN: 2223-4934 E and 2227-393X Print
- Shah Nemati, Seyedeh Zahra, Saadatmand, Zohreh, Keshti Arai, Narges. (2017). Analysis of art teaching methods in order to provide a favorable model in the elementary school of Iran. *Journal of New Approach in Educational Management*, 8 (31), 79-100.[in persian]

- Younhee Kim, Yvonne Tse Crepaldi (2021) , Co-constructed storytelling as a site for socialization in parent–child interaction: A case from a Malay-English bilingual family in Singapore , *Journal of Pragmatics* (IF1.476), Pub Date : 2021-01-01, DOI: 10.1016/j.pragma.2020.11.019
- Stuart, G. W., & Sundeen, S. J. (1995). *Principles and Practice of Psychiatric Nursing*. Fifth Edition. St. Louis: Mosby.
- Segrin, C., & Flora, J. (2015) Poorsocial skills are a vulnerability factor in the development of psychosocial problems. *Human Communication Research*, 26, 489-514.
- Pitts, S.E. orcid.org/0000-0003-1430-5801 (2017) What is music education for? Understanding and fostering routes into lifelong musical engagement. *Music Education Research*, 19 (2). pp. 160-168. ISSN 1461-3808.
- Radbakhsh N, Mohammadyfar MA, Kian Ersi F. [Comparing the effectiveness of play and storytelling on increasing children's creativity (Persian)]. *Innovation & Creativity in Human Science*. 2013; 2(4):177-95. [in persian]
- Samper, A. (2016). La educación musical como derecho humano: Hacia una pedagogía estética, ética y diversa. *Cuadernos de Música, Artes Visuales y Artes Escénicas*, 11(1), 9-
- Wang, B.; Yang, M.; Grossman, T. Soloist: Generating Mixed-Initiative Tutorials from Existing Guitar Instructional Videos through Audio Processing. *Hum. Comput. Interact*. 2021.
- Warnick. B. (2009). Dilemmas f Autonomiey and Happiness: Harry Brighouse on subjective wellbeing and Education, *Theory and Research in Education*; 17(89): 89-111.
- Wilson, F. (2018, April 23). Music lessons improve children's cognitive skills and academic performance. Retrieved from <https://blog.frontiersin.org/2018/04/19/neuroscience-music-lessons-cognitive-skills-academic-performance/>